

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Марія ПАВЛУСЕНКО	«ПІФАГОРСЬКА МОДЕЛЬ СВІТУ».....	97
Євген КИСЛИЦЯ	АКТУАЛЬНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПРОГРАМ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЛЬНОГО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ ЦИВІЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ КІРОВОГРАДЩИНИ.....	102
Олександр СТАСЮК	РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	105
Оксана БАЗЕЛЮК	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДОПОВНЕНОЇ ТА ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	108
Олександра БАРАНОВА	ЩО ТАКЕ ПРИРОДНЄ СЕРЕДОВИЩЕ І ЯКИЙ ЙОГО ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ?.....	112
Вікторія БОРИСЕНКО	ЕВОЛЮЦІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....	113
Ігор КРОХМАЛЬ	ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ.....	115
Ігор ГАЙДУКОВ	СУЧАСНІ ТРЕНДИ У КОРПОРАТИВНОМУ ШАХРАЙСТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	117
Ангеліна ДРУЗЕНКО	АНАЛІЗ НАРОДНОЇ МУДРОСТІ “МОЛОДА ЛЮДИНА ЩЕ “БУДЕ”, ЛЮДИНА СЕРЕДНІХ РОКІВ – “Є”, СТАРА ЛЮДИНА – ВЖЕ “СТАЛА”...	123
Марія ДУШКОВА	КОГНІТИВНІ МОДЕЛІ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ОСВІТИ: РОЛЬ ГУМАНІТАРНОЇ НАУКИ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	125
Каріна КОВАЛЕНКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ ВОЛОНТЕРСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	128
Владислав КОВАЛЬ	ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ	131
Анастасія КОМОЛОВА	ПРОБЛЕМА КІБЕРБЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	133
Василиса КУШПІТ	ЯКА З ГІПОТЕЗ ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ МЕНІ ДО ВПОДОБИ І ЧОМУ?.....	137

Ангеліна ДРУЗЕНКО,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Середня освіта (Мова і література (англійська)),
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Зоя АТАМАНЮК, д.філос.н., професор кафедри
філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

АНАЛІЗ НАРОДНОЇ МУДРОСТІ “МОЛОДА ЛЮДИНА ЩЕ “БУДЕ”, ЛЮДИНА СЕРЕДНІХ РОКІВ – “Є”, СТАРА ЛЮДИНА – ВЖЕ “СТАЛА”

Ми вважаємо, народна мудрість, що стосується різних вікових періодів життя, є проникливим вираженням філософських ідей про час змін, розвиток і самореалізацію людини. Вислів : “Молода людина ще “буде”, людина середніх років – “є”, стара людина – вже “стала” описує три етапи життя, відображує уявлення про процеси змін і особливості в житті кожної людини, від її молодості до старості. Погляди на старість, зрілість і молодість завжди були важливою частиною філософської думки, і ця народна мудрість зберігає глибокі історичні, культурні та соціальні корені.

Розглянемо перший етап життя. Молодість - це таке щось яскраве, надихаюче, час сподівань, мрій та абіцій. Молода людина перебуває на самому початку свого життєвого шляху, де її майбутнє ще невизначене, а весь світ здається відкритим для нових досягнень. Вона ще тільки формує свої цілі, шукає свій шлях, визначає, ким вона хоче бути. “Ще буде” — це відображення того, що на цьому етапі життя людина ще не знайшла свою остаточну мету, не визначилася зі своїм місцем у світі. Це період становлення, коли особистість розвивається через різноманітні досвіди.

По - перше, філософи часто описують молодість як час пошуків і змін. Наприклад, Фрідріх Ніцше у своїй роботі “Так говорив Заратустра” зазначає: “Ті, хто намагаються стати великими, спочатку повинні бути готовими до того, щоб стати нічим” (Ніцше, 2004). Це підкреслює, що молода людина повинна пройти через етапи сумнівів, випробувань і невизначеності, щоб у майбутньому стати тим, ким вона прагне бути.

По-друге, молодість — це період, коли людина може бути відкритою до світу, не боячись помилок, тому що її роль у суспільстві ще не сформована, і її шлях у житті ще не визначений. Як зазначав психолог Ерік Еріксон, молодість — це час пошуку ідентичності, коли індивід намагається відповісти на питання “Хто я?” і “Що я маю робити?” (Еріксон, 1963).

Тепер, розглянемо другий етап життя. Коли людина досягає середнього віку, вона, за народною мудрістю, вже “є”. Вона має певну стабільність у житті,

кар'єрі, сім'ї, вона вже зробила свій вибір і активно впливає на своє оточення. У цей період особистість часто стикається з балансом між досягнутим і бажаним. Це час, коли людина не просто "була", а вже є і навіть досягла чогось значного. Однак, навіть на цьому етапі життя людина може продовжувати змінюватися, оскільки соціальні та особисті вимоги все ще змінюються.

Як зазначав німецький філософ Еріх Фромм: “Людина середніх років вже не шукає себе, вона знайшла свою роль у світі” (Фромм, 2011). Людина на цьому етапі життя визначає свою соціальну роль і часто зосереджується на забезпеченні своєї родини, досягненні професійних цілей або соціальних здобутків. Зауважимо, що цей період не позбавлений сумнівів і переоцінки, однак він є часом, коли людина проявляє свою стійкість і відповідальність.

Останній етап життя. Старість, з точки зору народної мудрості, це період, коли людина “стала”. Це означає, що вона досягла своєї мети, завершила свій шлях досягнень і прийняла своє місце в світі. Старість асоціюється з осмисленням пройденого шляху. Людина в старості зазвичай озирається назад і оцінює свої досягнення, свої вчинки і роль у суспільстві. Це час, коли людина часто більше замислюється над своїм внутрішнім світом, ніж над зовнішніми досягненнями.

Філософи часто говорять про старість як про час мудрості. Поль Рікер зазначає, що “старість — це час, коли людина може переглянути і прийняти своє минуле” (Рікер, 2005). Це період, коли життєвий досвід стає основою для розуміння себе і світу. В старості людина вже не прагне до змін, а, навпаки, шукає внутрішній спокій, задоволення від пережитого, від моментів, коли вона була активною, здобувала досвід і досягала цілей.

Однак важливо зазначити, що в сучасному світі старість часто сприймається як проблема. Зі збільшенням тривалості життя та змінами в соціальних умовах багато старших людей намагаються зберегти активність і вплив на суспільство.

Отже, можемо підвести підсумки, вислів “Молода людина ще “буде”, людина середніх років – “є”, стара людина – вже “стала” надає доступне уявлення про різні етапи життя людини через призму змін її соціальної ролі та внутрішнього розвитку. Так, молодим людям важливо не втрачати мотивації, вірити в себе та йти до своїх мрій. Людям середнього віку зосереджуватися на забезпеченні своєї родини, досягненні професійних цілей та важливо цінувати те, що вони мають, адже це вершина їхнього життя. Старим людям важливо з гідністю приймати старість та осмислювати життя, ділитися своїм досвідом з молодшими поколіннями та насолоджуватися кожним моментом.